יג א מיי׳ פ״ב מהל׳ כלאים הלכה יא טוש״ע י״ד

סיי רלו סעיף יא: יד ב מייי פ״א מהלי שמטה ויובל הל' טו: שו ג מיי פכ״ה מהלי שבת הלכה טו סמג לאוין סה טור ש"ע א"ח מי שיא סעיף ח: שו ד ה ו מיי׳ פ״ג מהלי עירובין הלכה ד טוש״ע א״ח סי׳ שעב

סעיף ח: יו ז מיי שם הלכה ה טור :הי מעיף יה:

רבינו חננאל אם היו מקצת עליו מגולין אינו חושש לא משום כלאים ולא משום י. לא צריכא ד[ה]אי ספי לא יכיל למישמטיה אלא שאינו ניטל בשבת, לפיכך ממעט בכותל. סולם המצרי שאין לו ד׳ . חווקים אינו ממעט, מפני שהוא קל וניטל בשבת. ליה. אבל סולם צורי שהוא כבד ואינו ניטל בשבת ממקום למקום, ממעט. מפני שהסולם , כופני שווסוקם תשמישתיה. אמר כותל שבין שתי חצירות גבוה י' טפחים יהויח מולם רחב ד׳ מפחים מיכן וסולם רחב ד׳ טפחים . זה שלא כנגד ואין בין זה הסולם לזה הסולם ג' טפחים. אמרינן כל פחות מג׳ דמי, וכאילו שני הסולמות זה כנגד זה הן . וממעטו. ואם רצו מערביז וממעטו. ואם דצו מעובין אחד, כי לשתי החצירות תשמישן בנחת הוא. והני בדלא הוי רחב הוי ד' טפחים כמרפסת, ואע"ג דמפלגי סולמות ואע"ג דמפקגי וויב.... הללו זה מזה טובא כיון דייי רוחב הכותל ד' טפחים. נעשה כמרפסת יחצר פתוחה לתוכו. ואפי זה שלא כנגד זה והסולמות מיעטו הן, וכאילו אין שם כותל שהרי תשמיש שתי החצירות הוא. וכן אם בנה איצטבא על גבי טפחים. אי נמי אין באיצטבא התחתונה ד' טפחים ואין בין איצטבא התחתונה לאיצטבא העליונה אלא (שלשה טפחים) פחות מג', אמרינן כלבוד דמי. וכאילו רחב האיצטבא העליונה והתחתונה ביחד הן והן ד' וממעטין את הגובה. ודברי רב נחמן . נמי בהאי טעמא שיין פורחות כלומר המדריגות אחת על חברתה, מוצאות זו מזו. אם יש בשליבה ממעטת, ואם אין בה ד טפחים. והשליבה של מג׳ בפחות להם כלבודות. חשבינז אותו הסולם וממעט אחד. ועוד אמר רב נחמן

מקצת עלין מגולין. משום שבת נקט לה כך פי׳ בקונטרם ופריך כיון דכל העב מכוסה ואין מגולה אלא מקצת עלין דומה לספל שיש לו אוגנים וא"ת והא משמע בריש כל הכלים

(שבת דף קכג.) דלרבנן דר"ח בן תדחי דחית להו טלטול מן הלד

שמיה טלטול פוגלא מלמטה למעלה אסור שהעב הוא למטה מ"ש מלנוז שמקלת עלין מגולין דשרי ולא חשיב אפי׳ טלטול מן הצד אע״פ שהעב תחת העלין כולו מכוסה וי"ל דמ"מ קל להגביהו ולנערו מן העפר יותר מכשהוא מונח מלמטה למעלה וא"מ דמשמע הכא דניעור לא חשיב טלטול מן הלד מדשרינן מקלתה מגולה אפילו לרבנן וכמה משניות דשרו לנער כדתנן פרק במה טומנין (שם מט.) לוער את הכסוי והן נופלות ומעות 6 שעל גבי הכר מנער את הכר והן נופלות ס ואבן שעל פי החבית מטה על זידה והיא נופלת מ וא״כ אמאי אסר רב בפרק כירה (שם דף מג:) גבי מת המוטל בחמה להופכו ממיטה למיטה משום דטלטול מן הלד שמיה טלטול אע"ג דבמניח אסרינן בפרק נוטל (שם דף קמב:) מטעם בסיס לדבר האסור מת בשבת הוי כמו שכח וכל דבר שדעתו ליטלו בשבת ולא להניחו בו כל השבת אפי׳ מניח חשיב כשוכח כי ההיא דנוער את הכסוי והן נופלות אע"פ שבמתכוין . כיסה בדבר שאינו ניטל ואומר ר"י דשאני טלטול דמת שעיקר טלטול לנורך המת עלמו שהוא איסור ולא דמי לכל הני שעושה הטלטול לצורך היתר ולא לצורך איסור כמו לפת ולנון שאין לריך לטלטול עפר וכן ומעות ואבן א"ל . גבי גיזי למר לטלטולם להכי לא מייתי בפרק כירה (שם דף מג:) גבי פלוגתא דרב

ושמואל אלא ההיא דר' יהודה בן לקיש (ג) דדמיא ליה ולא מייתי עלה פלוגתא דר"א בן תדאי ורבנן והשתא אתי שפיר דלא תיקשי ההיא דרב אאמרי בי רב בפרק תולין (שם דף קמא.) דמשמע דסברי דלא שמיה טלטול כי זה אינו נראה לומר דפליגי ואור"י אע"ג דקי"ל בעלמא דטלטול מן הצד לא שמיה טלטול דבריש כל הכלים (שם

שמקצת עלין מגולין אינו חושש א לא משום כלאים ולא משום מעשר - ולא משום שביעית יוניטלין בשבת לא צריכא דבעי מרא וחצינא: סולם המצרי אינו ממעם והצורי ממעם: היכי דמי סולם המצרי אמרי דבי רבי ינאי יכל שאין לו ארבעה חווקים אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי מאי מעמא דסולם המצרי דלא ממעט אמר ליה לא שמיע לך הא דאמר רב אחא בר אדא אמר רב המנונא אמר רב משום דהוה ליה דבר שניטל בשבת וכל דבר שניטל בשבת אינו ממעם אי הכי אפי' צורי נמי התם כובדו קובעו אמר אביי יכותל שבין שתי חצירות גבוה עשרה מפחים והניח סולם רחב ארבעה מכאן וסולם רחב ארבעה מכאן ואין בין זה לזה שלשה מפחים ממעט שלשה אינו ממעם ולא אמרן אלא דלא הוי כותל ארבעה אבל הוי כותל ארבעה אפילו מופלג מובא נמי אמר רב ביבי בר אביי ובנה איצמבא על גב איצמבא אם יש באיצמבא התחתונה ארבעה ממעם אי נמי אין בתחתונה ארבעה ויש בעליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלשה ממעט ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה " סולם ששליבותיו פורחות אם יש בשליבה התחתונה ארבעה ממעם אי נמי אין בשליבה התחתונ' ארבע' ויש בשליבה העליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלשה

דף קכג.) פסיק רב נחמן כר״א בן תדאי בההוא דמת הלכה כרב דאסר דקי״ל הלכה כרב באיסורי ומדמסיק עלה דכולי עלמא טלטול

מן הצד שמיה טלטול פירוש ר׳ יהודה בן לקיש ורבנן והוה מצי למימר לא שמיה טלטול ולאוקמי פלוגמייהו בטלטול גמור ואין להאריך כאן:

🗱 הבי אפי' צורי גמי. משמע הכא דכל סולמות ניטלין בשבת בין מצרי ובין צורי וחימה דבפ״ק דביצה (דף ט:) משמע דסולם של

בתרא דבני ר' חייא ועוד דר' חייא גופיה דאסר החם משמע בשמעתין דשרי דס"ל סולמות של בבל לריכין קבע ודוחק להעמיד בסולם של שובך ואין נראה נמי להעמיד הך דשמעתין כרב חנן בר אמי דמפרש התם די דברה״ר פליגי אבל ברה״י מותר דלית הלכתא הכי אלא

כרב קי"ל דאמר כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפי" בחדרי חדרים אסור וכן פסק במגילת סתרים ואור"ת דהכא בסולמות

של בית שדרך לטלטל מזוית לזוית ולא דמי לסולמות של עלייה שהם גדולים וחזו להטיח בהן גגו וכן סולמות של שובך וה״ר אברהם מפרש דהתם

בי"ט שמוליך הסולם ברה"ר ורואין אותו ואומר להטיח גגו הוא לריך וריון דאסור ברה"ר אסור בחדרי חדרים אבל בשבת דאין רגילות להוליכו

ברה״ר לא גזור בחלר ולפי פירוש זה אסור לטלטל סולמות שלנו בי״ט: 🔌 ש באיצשבא התחתונה ארבעה ממעם. פיי בקונטי אורך

ארבעה ובה נחמעט גובהו של כוחל מעשרה ומשמע דלא בעי ד' על ד' וכן פירש סולם ששליבוחיו פורחות כעין סולמות שלנו אורך החווקים

יכול להיות ארבעה אבל אין רחבים ארבעה שעושין כמין מקלות דקים ותימה דבסמוך בעינן שיגיע סולם עד ראש הכותל דבעי סולם י"ד

או ז׳ ומשהו ואין לומר דהתם בדלית ביה ד׳ דסתם סולם ברחב ד׳ איירי אלא היכא דקאמר כל שהוא כמו גבי זיז דמשום זיז לא בעי רוחב

ד׳ וכן משמע דקאמר לקמן [דף עח.] סולם מכאן וסולם מכאן וקשין באמצע מהו חקק להשלים בכוחל בכמה 🌣 משמע דבעי רחב ארבעה ודוחק לומר דהא דבעינן שיגיע לראש הכוחל ולא סגי במה שמיעטו איירי כשיש בין זה לזה ג' ושליבה החחחונה נמי גבוה מן הארץ שלשה

דהוי מיטוט באויר ולא שמיה מיטוט ומפרש ר״י דהכא בטינן ארבעה על ארבעה שיהא ראוי לעמוד ולהתעכב עליו ולעלות על הכוחל ולהכי לא בעינן אלא שיחמעט הכותל מעשרה אבל לקמן בעי שיגיע עד ראש הכותל לא איירי ברחב ד' על ד' וסולם ששליבות פורחות

לא כעין סולמות (ד) אלא כעין מדרגות שקורין גרד"ש ולא כעין מדרגות של אבנים שעושין כמין סטיו לפנים מסטיו אלא המדרגות בולטין זה

על גב זה שיש חלל ואויר בין שליבה לשליבה וחהו ל' פורחות כמו נמצא כבש פורח על גבי אמה יסוד ואמה סובב דפרק קדשי קדשים

והשליבות רחבות ארבעה על ארבעה ולהכי ממעט ואינטריך לאשמעינן באינטבא ובסולם ששליבותיה פורחות דאי אשמעינן (וצחים סב:)

באינטבא הוה אמינא דסולם שאין (© התחתונה ארבעה ויש בעליונה ארבעה אפיי יש בין זה לזה שלשה ממעט דלא חשיב מיעוט באויר

כיון דמאחורי הסולם מחובר הכל יחד דהוי כאינטבא אחת ואי אשמעינן סולם הוה אמינא דאינטבא אפי׳ אין בין זה לזה ג׳ הוי מיעוט באייר דאין האינטבא התחתונה מבטלת האייר ולא חשיבא כסולם כל שהוא דחזי לעלייה ומבטל האייר שתחת הזיו ור"ת מפרש דהא

דבעי שיגיע סולם (1) על ראש הכותל היינו בסולם שאין קבוע ואין נראה לר"י דגבי לול הפתוח לעלייה מיבעיא לן לעיל 1) אי לריך סולם קבוע או לאו משמע דבכל דוכתא בעינן סולם קבוע ועוד שאינו קבוע כיון דניטל בשבת אפי׳ מגיע עד ראש הכותל אין לו להועיל כמו חריץ שבין שתי חלירות דתנן לקמן " אפי" מלא קש או תבן מערבין שנים ואין מערבין אחד לפי שאין קבוע שם ועתיד ליטלו:

עלייה אסור לטלטל ולא שרי התם אלא סולם של שובך משום דשובכו מוכיח עליו ואפי׳ הטוי סולם של עלייה אסר התם ללישנא

שהמיעוט הזה קלר מלמטה הואיל ומתמלא שיעורו מלמעלה שפיר דמי אבל יש ביניהן שלשה תרי נינהו ומיעוט באויר לאו שמיה מיעוט: ששליבותיו פורחות. שליבות חווקין שקלוני"ש בלע"ז. מדרגות שלנו שהורין גרדי"ן קרי ליה נמי סולס. וסולס ממעט ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה שאינו עשוי כעין מדריגה אלא כעין

מקצת עלין מגולין. משום שבת נקט ליה דבעי למיתני ניטלין בשבת

שנוטלן ואוחזן בעלין שלהן: אינו חושש. משום כלאי הכרם: ולא

משום שביעית. אם שנה שביעית היא: ולא משום מעשר. לשתא

נשרש וניתוסף ואם היה חושש למעשר לריך לעשר את תוספתו

ליכה לחיחש להכי דלה נשרש: מרה.

פושיי"ר: חלינה. דולדוייר"ה: סולם

המצרי. הואיל וקטן הוא ונוח ליטלו

משם אינו ממעט: חווקין. אישקלונייש:

כובדו קובעו. (6) ומתוך שהוא כבד אין

נוטלין אותו משם ולא משום איסור

אלא משום שקשה ליטלו: סולם רחב

ד' מכאן. בחלר זו וכן בזו ובהן עולין

ויורדין מזו לזו: ואין בין זה לזה ג'.

כלומר אפי׳ אינן מכוונין זה כנגד זה

אבל אין מרוחקין זה מכנגד זה ג׳

הוו כמכוונין והוי פתח ואם רצו

מערבין ה' הבל מרוחקין זה מכנגד

זה ג' מפחים לאו פחח הוא: ולא

אמרן אלא. בכותל לר שאין כי נוח

להלך עליו: אבל. יש ברחבו ד׳ אפילו

מופלג טובא שהרי עולה לראשו

ומהלך ברחשו עד שמגיע לפולם חבירו: בנה אילטבא. של עך: על גבי האילטבא. סמוך לכותל ויש

אויר מפסיק בין זו לזו שהיה לעליונה

רגלים: אם יש. בתחתונה אורך ד׳

ובה נתמעט גובהו של כותל מי׳:

ממעט. דל עליונה מהכא: אי נמי

אין בה ד' ויש בעליונה ד' ואין בין

זה לזה ג'. חשבינן להו כחד ואע"פ

שליבות שלנו שיש אויר בין חווקיהן והיינו פורחות שפורחות זו על זו וזקפו אלל הכותל: אם יש בשליבה הסחסונה ארבעה. ובה נחמעט הכוחל מעשרה ממעט: אי נמי כו'. כדפרישית גבי אילטבא ושליבה תחתונה נמי כשאין מובדלת מן הקרקע שלשה קאמר:

ב) [שבת דף קמב:], ג) [שסו, ד) (דף מ.ן, ד) [שס ע"ב], ו) [דף עו:], ו) [דף ולן:ת

הגהות הב"ח

(ħ) רש"י ד"ה כובדו קובעו דמתוך: (ב) ר"ה ולא אמרן אלא בכותל גר שאין (ג) תום' ד"ה מהלת וכו' לט יהודה בן לקיש ורבגן דר' יהודה בן לקיש ורבגן דדמיח: (ד) ד"ה חם יש וכו׳ לא כעיו סולמות שלגו אלא כעין: (ה) בא"ד הוה דסולם בשליבה . המחמונה: בשליבה המתחתה. (1) בא"ד דבעי שיגיע סולס עד ראש הכותל:

לעזי רש"י

פושיי"ר [פושוי"ר]. ודולידויר"א]. מעצד ואישקילונ"ש]. מדרגות. מערכת מדרגות.

מוסף רש"י

שמקצת עליו מגולין. הא דנקט מקנת עליו מגוליו משום ניטליו בשבת לה ולא משום מידי מגולין אין לו במה לאוחזה אלא אם כן מזיו העפר ·(:3 NAW) בידים משום כלאים. דחין זו שמילה (שם נא.). משום מעשר. ז בטלה לה אגב הרחע והרי נימוסף (שם וכעי"ז שם קיג.). וניטליז רייירה במקלת המגוליו ולה חיים הם ניזוז מאליו

(بج.).